

ПРЕС КЛИПИНГ

2. април 2012.

НАСЛОВИ

Највећа просечна плата у Лајковцу;(стр.2)

Без зараде може остати 425.000 радника;(стр.3)

Педесетогодишњаци и без посла и без наде;(стр.5)

Криза нас ударила слабије него Хрвате;(стр.7)

Највећа просечна плата у Лајковцу

Б. ПУЗОВИЋ

Варошица, некада позната по железничарима, изненада избила на прво место по платама у Србији захваљујући рударима. У фебруару, по статистици, запослени у просеку зарадили 74.505 динара

ИДЕ Миле лајковачком пругом, а у новчанику има највећу просечну плату у Србији! У Лајковцу, у фебруару, запослени су у просеку зарадили 74.505 динара.

Тако је ова варошица, некада највећи железнички чвор узане пруге бивше Југославије, по платама "прешишала" Лазаревац, Костолац, као и београдске општине Стари град и Нови Београд. "Шњура" је Лајковац однео захваљујући, пре свега, високим зарадама запослених у Рударском басену "Колубара".

- Није изненађење што смо избили на прво место по просечним зарадама у Србији, јер више од 1.700 Лајковчана ради у "Колубари" - каже Душан Живановић, председник општине. - У Лајковцу посао нема само онај ко неће да ради!

У прва два месеца ове године у овом граду је било око 850 незапослених, 60 више него лане. На евиденцији Националне службе за запошљавање највише је оних са четвртим степеном стручне спреме, њих 240, али и 30 факултетски образованих Лајковчана.

ВЕЋ ОТИШЛИ У ЕВРОПУ Имамо најсавременији погон за пречишћавање отпадних вода, дом здравља европске класе, сви путеви су асфалтирани, завршавамо спортску халу, изграђене су три школе - поносно набраја председник општине Душан Живановић. - У протекле четири године Лајковцу смо донели пет милиона евра инвестиција. По многим стандардима, Лајковац је одавно у Европи!

- Убедљиво највише се тражи посао у Рударском басену "Колубара", јер су тамо највеће плате, тек понеко би да се запосли у неком јавном предузећу - каже Љиљана Богићевић, из ваљевске филијале Националне службе за запошљавање. - У Лајковцу нема дефицитарних занимања, на посао се у просеку чека 19 месеци, а у Ваљеву, на пример, три године.

Пуни новчаници рудара, међутим, изгледа не утичу много на промет и рад трговина, занатских радњи, кафића, кафана... Угоститељи, додуше, веле да се пазари донекле повећају кад у "Колубари" легне плата. Многи који раде у приватном сектору, кажу упућени, тешко да месечно зараде више од 20.000 динара.

- Не могу да верујем да су толике плате у Лајковцу, јер се то по потрошачкој корпи уопште не примећује, пре ће бити да је у питању штампарска грешка - каже власник радње прехранбене

робе Душан Јовановић. - У ствари, Лајковчани имају навику да у велике куповине одлазе у Београд, Лазаревац или Ваљево, зато радње у овој варошици тешко могу дуже да опстану.

Старији Лајковчани сећају се времена узане пруге и популарног "ћире", када је највише запослених било на железници и нико није ни помишљао да ће Рударски басен "Колубара" имати пресудну улогу у развоју овог дела Србије. Тачно се, кажу, знало кад железничари приме плату, јер се кафане напуне, а продавнице испразне.

- Судећи по томе колико званично износи просечна плата, рекло би се да Лајковчани ни по новине на киоск не иду пешке, већ таксијем, али, на жалост, није тако - каже таксиста Жарко Николић. - У Лајковцу постоји двадесетак регистрованих таксиста, радимо од зоре до касно у ноћ, једва напавирчимо само за дажбине, а о заради можемо само да сањамо.

Председник општине истиче да, осим у рударство, Лајковац, који има око 15.000 становника, наде полаже и у пољопривреду, али и у Коридор 11, који се управо гради у оближњој Непричави.

<http://www.blic.rs/Vesti/Tema-Dana/315028/Bez-zarade-moze-ostati-425000-radnika>

Од јула прво уплата доприноса, па онда плата

Без зараде може остати 425.000 радника

Сузана Лакић

Од 1. јула без плате би могло да остане близу пола милиона људи или сваки трећи радник у Србији. На основу измена закона о пореском поступку и пореској администрацији, банке ће бити обавезне да наплате доприносе послодавцима и проследи их Пореској управи, а уколико то послодавци не учине, њихови запослени неће добити плате.

Доприносе не плаћа око 50.000 фирми

Доприносе запосленима тренутно не плаћа око 50.000 фирми, показују подаци Пореске управе. Једно предузеће у Србији запошљава између осам и девет радника, па ова рачуница говори да привреда избегава пореске обавезе према 425.000 радника. Под условом да им послодавци и у другој половини ове године наставе да не исплаћују обавезе за социјално, здравствено и пензионо осигурање, процењује се да би управо толико радника могло да остане и без зараде.

Истовремено се са сигурношћу може тврдити, уколико се доследно спроведу прописи, да плате неће примати бар стотинак хилајда људи. Наиме, дуг за доприносе је достигао 254 милијарде динара. Од тога је 100 милијарди ненаплативо јер је реч о предузећима у стечају или приватизацији, што покрива трећину оних којима послодавци не уплаћују пореске обавезе.

На руке, па пријава

- Ако је држава одлучила да неликвидну привреду додатно оптерети, предузетници би радницима на рачун могли да уплаћују само минималац. То значи и мање доприносе. Остало им можемо давати на руке - прича један привредник, објашњавајући како предузетници већ калкулишу шта би могли да раде због нових прописа.

Из Министарства финансија одговарају да предузетници у том случају могу да очекују кривичне пријаве. У Пореској управи упозоравају да ће пратити поштовање закона, као и да у ходу могу дограђивати одредбе.

Нове обавезе послодаваца, пре неколико дана, званично је најавио и директор Пореске управе Драгутин Радосављевић. Од 1. јула банке неће моћи да исплате плате радницима предузећа, уколико њихови послодавици нису исплатили доприносе, поручио је он, верујући да међу банкама неће бити противљења оваквој одлуци државе. Пореска управа ће обезбедити и софтвер помоћу кога ће банке моћи да уђу у пореску базу и провере уплате доприноса.

Овакве механизме пре две и по године је први најавио Млађан Динкић, тадашњи министар економије. Сличан предлог почетком 2011. је најавио Радосављевић, али је Влада пуних 35 месеци успевала да игнорише иницијативу обавезе исплате доприноса.

“Кап која је прелила чашу” била је све већи минус у буџету, а све слабија наплата доприноса од којих зависи и исплата пензија. Практично, тренутно 1,06 радника издржава једног пензионера, а да би систем могао нормално да функционише, потребно је однос 3,5:1.

Због лоше наплате доприноса, прошле године, држава је за пензије, из ионако празњикавог буџета, дала 230 милијарди динара. Издвајања из буџета су контитуирано расла - у 2008. на најстарије је ишло 138 милијарди динара, у 2009. години 214 милијарди, а 2010. око 219 милијарди.

На питање да ли ће нови прописи значити и ускраћивања зарада радницима, Радосављевић за “Блиц” каже да Пореска управа искључиво жели да помогне радницима.

Дугалић: Порези нису посао банака

Верољуб Дугалић, генерални секретар Удружења банака Србије, каже за “Блиц” да није природно да се наплатом пореза баве приватне компаније.

- Зна се шта је посао Пореске управе, а шта банака. Добили смо податке из земаља ЕУ и оних у окружењу - Француске, Немачке, Луксембурга, Белгије, Литваније, Аустрије, Мађарске, Бугарске, Црне Горе, Словеније, Македоније, Хрватске и нигде банке не контролишу послодавце - рекао је Дугалић.

- Измене закона иду у прилог управо запосленима. Циљ је обезбедити им сигурност да ће уз зараду имати уплаћене и доприносе. Послодавац и радник, притом, имају уговорни однос по коме се фирма обавезује на исплату зараде и закон мора да се поштује - рекао је Радосављевић, избегавајући да конкретни одговори на питање да ли ће нови прописи оставити раднике без плата.

Економиста Александар Стевановић сматра, међутим, да пребацивањем посла на банке, Пореска управа признаје да није у стању да обавља свој посао како треба.

- Ако се буде инсистирало да нема исплате зараде без доприноса, можемо да очекујемо да ће велики број фирми од 1. јула отићи у блокаду - сматра Стевановић.

Драгољуб Рајић из Уније послодаваца Србије подсећа и да 18,2 одсто фирми исплаћује зараде редовно, а да су код 42,5 одсто фирми, закашњења већа од 60 дана.

- Рачуница показује да око 80 одсто људи нередовно прима зараде. Ако изузмемо јавни сектор, то је око 972.000 запослених, а са новим прописима од 1. јула треба очекивати веће проблеме. Када исплата доприноса постане обавеза, треба очекивати већа кашњења плата или неплаћања јер је у привреди све мање пара - сматра Рајић.

Послодавци су обавезни да од бруто зараде исплате 11 одсто доприноса за Фонд ПИО, 6,75 одсто доприноса за здравствено осигурање, затим 0,77 одсто дажбина за Националну службу за запошљавање и 12 одсто пореза држави. Послодавац ће та четири доприноса убудуће плаћати на један рачун, тако да ће тај процес за њега бити јефтинији јер је то до сада чинио на четири одвојена рачуна па је и банкарска провизија била већа.

До пре десетак година уплату доприноса је контролисао СДК. Практично, ниједан налог привредника није могао да прође у банци без печата СДК који је био доказ да је фирма уредно измирила све обавезе према држави и запосленима. Сада то није случај, а многи стрепе шта ће бити од 1. јула.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/pedesetogodisnjaci-i-bez-posla-i-bez-nade>

Педесетогодишњаци и без посла и без наде

Да је незапослених у нашој земљи много, добро је познато, а до посла, практично, тешко долазе све категорије оних који су на евиденцији Националне службе за запошљавање. Ипак, велики проблем имају они који су на ивици педесетих година или су изнад те старосне границе јер веома тешко налазе пут до радног места.

На евиденцији војвођанских филијала НЗС-а крајем фебруара 2012. године било је чак 51.736 старијих од 50 година. Сам по себи, тај број и не мора изгледати застрашујуће, али будући да је на евиденцији НЗС-а у Војводини око 200.000 људи, ситуација је много јаснија. Наиме, број оних који су шестој деценији живота а без посла су, чини четвртину укупног броја незапослених у Покрајини, што је заиста много, а извесност да ће наћи посао далеко је мањи него да до њега дођу они млађи. Иначе, у Србији је на евиденцији НЗС-а тренутно нешто више од 770.000 незапослених, а чак 36 одсто старије је од 45 година.

Толико велики број незапослених старијих од 50 година последица је неколико фактора, а највише му је допринело отпуштања радника након приватизација и реструктурирања многих предузећа. Огроман број људи остао је без посла, а послодавци, било да су приватници или они у јавном сектору, тешко се одлучују да запосле старије раднике када је понуда велика и у прилици су да бирају.

С каквим се проблемом суочавају људи који су после 20 или 30 година остали без посла и средстава за живот није тешко претпоставити, али, сасвим је извесно, много мање него када се стварно неко нађе у том положају. Наиме, реч је о људима којима је оједном измакунуто тло под ногама и који, чак и да су били припремљени за такву ситуацију, нису могли одмах да се дочекају на обе ноге. Посртање је било велико, као и осећај безнађа и промашености. Уз то, у тим годинама многи још имају децу на школовању, а када су остали без средстава за живот, угрожена је и њихова будућност.

Наравно, највећи број њих спреман је да прихвати било какав посао, без обзира на стручност и искуство које имају одраније, од сезонских послова, чувања деце до чишћења станова, пословних простора... А како кажу они који су вољни да говоре, изузетно је тешко, јер је понуда послова мала, а борба с младима неравноправна. При томе, готово сви истичу да је боље да се запосле млади – као што су њихова деца јер је будућност на њима – пошто и овако њима из дана у дан све мање треба. Зар онда било кога може да чуди што су ти људи кивни, нерасположени, несрећни, утишани, без наде да ће се нешто променити?

Управо тако говори наша саговорница која је после готово тридесетак година остала без посла, а уз то, последњих неколико месеци, иако је редовно радила, није добијала плату. Током свог радног века променила је неколико фирми и у свакој давала максималан допринос, али фирме су, уз транзицију и промене, нестајале, па су тако нестајала и радна места. Када јој се први пут десило да остане без посла, била је млађа и било је лакше, али сада, када јој је до пензије остало неколико година, простора је све мање, а оних који су спремни да је запосле готово да нема. По струци је економски техничар, иза ње је значајно искуство, али посла нема, само тишина.

Нешто млађа жена, такође са средњом стручном спремом, онедавно, после година рада, уместо да иде на посао, долази на шалтере НСЗ-а. Наравно, понуда послова је мала или никаква, посебно за особу њених година. Знајући да посао неће доћи сам, јављала се на огласе објављене у средствима јавног информисања, у којима свакодневно траже људе и нуде екстразараду, али је то велика шарена лажа. Готово без изузетка, истиче она, реч је о пословима познатим као „мулти левел”, продаји различитих, углавном, лековитих средстава, што, свакако, не би требало да ради неко ко није здравствене струке, или различитих осигурања, где се ради на проценат.

Дакле, старији од 50 година, који су незапослени, суочени су с низом проблема и решења, имајући у виду каква је ситуација у нашој земљи, готово да нема. И поред тога што се, посредством НСЗ-а, нуди низ подстицаја онима који одлуче да запосле старије од 45 година, послодавци то ретко раде те је ова категорија незапослених додатно дискриминисана. Наиме, њих, углавном прати глас да се тешко прилагођавају новим модерним захтевима рада, да нису спремни да се додатно обуче, да су нефлексибилни, мање продуктивни, да слабије памте, да су чешће на боловању, да не могу, на пословима који подразумевају физички напор, да „повуку”. Осим тога, послодавци сада траже обучене људе одмах спремне да раде, а радно место, наравно, подразумева рад на рачунару, знање страних језика и низ савремених менаџерских вештина, а старији незапослени углавном имају нешто нижи степен образовања.

И чак и ако буде покушаја да се овај горући проблем некако реши, он ће, нажалост, у будућности бити далеко већи јер наша земља све старија. Наиме, просечна старост грађана Србије је изнад 40 година, а најновији подаци упућују на то да ћемо бити још старији. Тако ће ускоро бити све мање оних који добро памте и могу да „повуку”.

Д. Млађеновић

Субвенције без резултата

Национална служба за запошљавање програмима подстицања отварања нових радних места послодавцима омогућава да остваре субвенцију од 100.000 до 400.000 динара, а старији од 45 година су једна од категорија која има приоритет. Послодавци су ослобођени плаћања 80 одсто доприноса уколико запосле старије од 45 година, а потпуно су ослобођени плаћања ако запосле оне старије од 50 година. Па, ипак, резултати су мали.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/kriza-nas-udarila-slabije-nego-hrvate>

Криза нас ударила слабије него Хрвате

Од избијања светске економске кризе 2008, укупан број запослених у предузећима највише је смањен у Хрватској и Словенији, за којима следи Србија. Све остале земље региона мање су погођене кризом, наведено је у анализи коју је урадио економски аналитичар Мирослав Здравковић.

Поређење броја запослених у правним лицима показују да су најтеже погођене кризом биле Словенија и Хрватска, а најмање Црна Гора и Македонија. Укупан број запослених у предузећима највише је смањен у Хрватској - пад за 9,9 одсто - мада у случају те државе постоји сезонски ефекат јер је најмање запослених у угоститељству на крају године, у Словенији, за 9,2 одсто, Србији за 6,4 одсто, Црној Гори 3,1 одсто, а најмање у Босни и Херцеговини 2,6 одсто, наведено је у анализи.

Збирни број запослених у државној управи, здравству и образовању једино је смањен у Црној Гори, за 2,5 одсто, док је највише повећан у БиХ за 7,7 одсто. У Србији су ова три сектора заједно имали раст броја запослених за 3,1 одсто, у Хрватској је он изнео 3,7 одсто, а у Словенији пет одсто. Запосленост ван ове три делатности највише је смањена у Хрватској (13,9 одсто), затим у Словенији (12,8 одсто), Србији (9,6 одсто), БиХ (5,8 одсто), а најмање у Црној Гори (3,4 одсто). Број запослених у прерађивачкој индустрији је највише смањен у Србији (18 одсто), Хрватској (17,7 одсто) и Словенији (17,1 одсто), док је у БиХ оно изнело 9,8 одсто.

Црна Гора има најмањи удео у укупној запослености радника у прерађивачкој индустрији, а када се она искључи остали сектори су остварили раст броја запослених за 3,7 одсто. Највећи пад броја запослених у грађевинарству имала је Словенија (-35,8 одсто), праћена Хрватском (20,4 одсто), Србијом (16,6 одсто), БиХ (14,4 одсто), док је у Црној Гори пад био најмањи (10,8 одсто). Највећи раст просечне зараде имала је Црна Гора (12,8 одсто), праћена Словенијом (10,4 одсто), Србијом (осам одсто) и БиХ (6,8 одсто), док је у Хрватској повећање изнело 0,1 одсто. Највећи раст просечне зараде, без три делатности, имала је Црна Гора (13,7 одсто), праћена Словенијом (11,7 одсто) и Србијом (11,3 одсто), БиХ је имала раст од 7,1 одсто, а Хрватска 0,8 одсто